

POSTANOWIENIE

Dnia 26 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa K. G.
przeciwko B. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
o ustalenie istnienia stosunku pracy, wynagrodzenie, sprostowanie świadectwa
pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 26 stycznia 2021 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 21 lutego 2019 r., sygn. akt XXI Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża powoda kosztami zastępstwa procesowego
strony pozwanej w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

W wyroku z dnia 21 lutego 2019 r., sygn. akt XXI Pa [...], Sąd Okręgowy – Sąd Pracy w W. – w sprawie z powództwa K. G. przeciwko B. Spółce z o.o. w W. o ustalenie istnienia stosunku pracy, wynagrodzenie, sprostowanie świadectwa pracy – oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 6 sierpnia 2018 r., sygn. akt VII P (...), w którym Sąd Rejonowy oddalił powództwo o ustalenie istnienia stosunku pracy, wynagrodzenie, sprostowanie świadectwa pracy.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego powód zaskarżył skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano

na przyczynę przyjęcia skargi do rozpoznania określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. i sugerując, że skarga „jest oczywiście zasadna w zakresie naruszenia przepisów postępowania, które miały istotny wpływ na treść wyroku, a mianowicie: art. 382 k.p.c., bowiem Sąd pominął część zebranego materiału, tj. zeznania świadka S. J., który wskazywał, iż Powód przekazał mu informację, iż jest chory, Sąd zaś pominął przedmiotowe i uznał, iż świadek nie wiedział o przyczynie niestawiennictwa. Uwadze Sądu uszło również, iż świadek A. M. wskazał, iż „(Powód) nie przyszedł tylko zadzwonił i powiedział, że nie przyjdzie oraz następnego dnia sytuacja się powtórzyła i Powód znów dzwonił, że nie przyjdzie, co wskazuje, iż Powód dzwonił w dniu 22 listopada 2016 r. uprzedzając o swojej nieobecności, bowiem nielogiczne wydaje się, że Powód miałby informować, że nie przyjdzie już po dniu, w którym miał przyjść”. Wskazano również, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej wynika także z naruszenia przepisów prawa materialnego: tj. art. 300 k.p. w związku z art. 87 k.c., polegającego na ich niezastosowaniu w ustalonym przez Sąd stanie faktycznym, na skutek wadliwego przyjęcia przez Sąd, że nie stanowi groźby bezprawnej świadome postawienie przez pracodawcę bezpodstawnych zarzutów pracownikowi w sytuacji, gdy pracownik nie popełnił żadnego czynu, który mógłby zostać zakwalifikowany jako naruszenie przepisów prawa powszechnie obowiązującego, przy jednoczesnej sugestii ze strony pracodawcy, że podjęcie przez pracownika decyzji odmiennej od oczekiwanej przez pracodawcę spowoduje wręczenie pracownikowi oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia. Powód podpisał oświadczenie o rozwiązaniu umowy za porozumieniem stron wyłącznie z uwagi na groźbę pozwanego co do rozwiązania umowy w trybie dyscyplinarnym oraz braku wypłaty wynagrodzenia za nadgodziny.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona pozwana wniosła o: 1) wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania; ewentualnie o: 2) oddalenie skargi kasacyjnej w całości; 3) zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przewidzianych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do

merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony twierdzeniem, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035, z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03,

LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/ 07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej twierdzenia o oczywistej zasadności jego skargi kasacyjnej – związanej w jego ocenie z naruszeniem wskazanych przepisów prawa: art. 382 k.p.c. oraz art. 87 k.c. w związku z art. 300 k.p. – ogranicza do przedstawienia szeregu okoliczności faktycznych, które mają świadczyć o tym, że powód poinformował pracodawcę o swojej nieobecności w pracy oraz, że pracodawca zastosował wobec powoda groźbę bezprawną. W twierdzeniach wniosku nie uwzględnia się stanowiska zaskarżonego wyroku w zakresie oceny spornej w sprawie kwestii, oceny przedstawionej szeroko w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego w W.. Nie uwzględnia się także podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku ustalonej w oparciu o obszerne postępowanie dowodowe i dokładną analizę stanu faktycznego sprawy. Zamiast tego uzasadnienie wniosku skupia się na eksponowaniu wybranych elementów stanu faktycznego sprawy przy pominięciu całościowej oceny materiału dowodowego,

oceny zasadzającej się na całym szeregu okoliczności określających podstawę faktyczną zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji.

Według Sądu Okręgowego Sąd pierwszej instancji prawidłowo – z zachowaniem reguł określonych w art. 233 § 1 k.p.c. – ocenił zeznania S. J. i pozostałych świadków. Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, że 22 listopada 2016 r. powód nie poinformował przełożonego S. J. o nieobecności w pracy. Takiemu ustaleniu nie przeczą również zeznania A. M., z których wbrew twierdzeniom powoda nie wynika, że powód 22 listopada 2016 r. dzwonił do S. J.. Choć można z nich wywnioskować, że powód dzwonił dwukrotnie, to jednak nie to, że drugi telefon miał miejsce w dniu drugiej nieobecności powoda. Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił także, że nie było podstaw do kwestionowania zeznań świadka A. D., który opisał rozmowę z powodem, odbyłą po zakończeniu spotkania ze S. J.. Wskazano, że świadek zasugerował powodowi udanie się do lekarza celem uzyskania zwolnienia lekarskiego obejmującego wcześniejsze okresy niezdolności do pracy, co powód uczynił. Prawidłowo oceniono również za niewiarygodne twierdzenia powoda, że przed spotkaniem 24 listopada 2016 r. jego przełożony miał wiedzę na temat przyczyn niestawiennictwa powoda w pracy 22 listopada 2016 r. Z zeznań świadka A. D. nie wynika, że S. J. wiedział o przyczynie niestawiennictwa. Świadek zeznał jedynie, że powód mówił mu, że był chory.

Według Sądu drugiej instancji powód – składając 24 listopada 2016 r. wniosek o rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron – nie działał pod wpływem bezprawnej groźby. Zarzut nieusprawiedliwionego niestawiennictwa w pracy był prawdziwy. Powód nie stawiał się do pracy 22 listopada 2016 r. i nie poinformował pozwanego o przyczynach nieobecności. Twierdzenia powoda o tym, że informował przełożonego o chorobie nie znalazły potwierdzenia w materiale dowodowym sprawy. Co więcej twierdzeniom powoda o tym, że jego nieobecność 22 listopada była spowodowana niezdolnością do pracy z powodu choroby przeczą podejmowane przez niego działania. Zwolnienie lekarskie, obejmujące m.in. 22 listopada 2016 r., powód przedstawił pracodawcy dopiero po złożeniu oświadczenia o zamiarze rozwiązania umowy o pracę za porozumieniem stron. Jeśli zatem nieobecność powoda w pracy nie była nieusprawiedliwiona, nie było podstaw do złożenia przez powoda oświadczenia, jako alternatywy dla rozwiązania umowy o

pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia. Powód nie wykazał, że pozwany wywierał na niego bezprawną presję.

Sąd drugiej instancji powołał się na orzecznictwo, zgodnie z którym poinformowanie pracownika przez przełożonego o negatywnej ocenie jego działania i wskazanie mu możliwych konsekwencji prawnych, w tym uprzedzenie o możliwości rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia, nie stanowi groźby bezprawnej w rozumieniu art. 87 k.c. w związku z art. 300 k.p. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 stycznia 1983 r., I PR 106/82, OSNC 1983/9/137, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 1981 r., I PR 652/80, PiZS 1982/6/57). Nie wykazano również, że decyzja o rozwiązaniu z powodem umowy o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia była spowodowana innymi okolicznościami niż nieusprawiedliwione niestawiennictwo powoda w pracy tj. z uwagi na upominanie się powoda o wypłatę nieterminowo wypłacanego wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych. Co więcej twierdzenia te są niewiarygodne choćby z tego względu, że gdyby pozwany chciał rozwiązać z powodem umowę o pracę ze wskazanych przez powoda przyczyn, mógł rozwiązać umowę z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia, bez wskazywania przyczyny. Strony były bowiem związane umową o pracę zawartą na czas określony od 1 lipca 2016 r. do 30 czerwca 2018 r.

Konkludując, w uzasadnieniu wniosku nie przedstawiono argumentacji, którą wykazanoby walor oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1.). Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2. niniejszego postanowienia ma podstawę w art. 102 k.p.c.